

Votum en zegengroet	
Zingen	Ps 104:8,10
Gebed	
Doopformulier 1	t/m gebed
Zingen	Gk 124:1,2,3
Formulier	t/m vragen, doop
Zingen	Gk 124:4,5
Formulier	t/m opwekking en gebed
Lezen	Marcus 4:1-34 Joël 4:9-17
Zingen	Ps 25:2 (bijbelklas)
Tekst	Marcus 4:26-29
Preek	
Zingen	Ps 127:1,2 (geeft het zijn beminden in de slaap)
Wet (de Ruiters)	
Gebed	
Collecte	
Zingen	Lb 288:1,5,8
Zegen	

Gemeente van Christus, gasten,
(leeg) 3 multiple-choice vragen.

'Het is met het koninkrijk van God als met een mens die zaad uitstrooit op de aarde'.

Een gelijkenis, een uitgebreid voorbeeld, wie is die zaaier?

(klik) Wat denkt u? Die mens, die zaait, dat is

- a) God
- b) de Heer Jezus
- c) wij, volgelingen van de Heer Jezus.

(klik) Volgende vraag: waar gaat deze gelijkenis over, wat is de kern?

- a) het koninkrijk groeit in stilte
- b) wees geduldig als een boer
- c) verlang naar de tijd van de oogst
- d) iets anders is de kern.

(klik) Laatste vraag: die mens die zaait, slaapt en staat op, dag in dag uit. Is dat:

- a) positief, hij wacht af, of
- b) negatief, hij is lui, of
- c) zo gaat dat gewoon, neutraal.

Ik lees de tekst nog eens voor. [Marcus 4:26-29].

Nog lastig hè?

de Heer Jezus gebruikt dit beeld van zaaien en oogsten wel vaker.

Je voelt ook wel iets aan van de betekenis.

¹ Namen anoniem gemaakt

Maar ga je naar de details kijken, lastig.

(klik) *Wat bedoelt de Heer Jezus precies?*

Ik probeer in de preek uit te leggen, waar ik voor kies.

Maar wat was ik er graag bij geweest, dacht ik van de week een paar keer.

Vers 34: 'wanneer Jezus met zijn leerlingen alleen was, verklaarde Hij hun alles'.

Vragen, doorvragen, beter begrijpen, de gevolgen voor je leven met de Heer.

Dit is een bijzonder gelijkenis.

Hij staat alleen in Marcus.

De Heer Jezus heeft meer gelijkenissen verteld over zaad en oogst.

De meest uitgebreide hebben we ook gelezen: zaad dat op allerlei plaatsen terecht komt.

Deze gelijkenis lijkt wat op die waar een vijand onkruid zaait op de akker waar de boer gezaaid heeft.

Maar die heeft een andere boodschap.

De gelijkenis over het mosterdzaad hierna, heeft weer een net andere boodschap.

Wat bedoelt de Heer Jezus met deze gelijkenis?

Een gelijkenis in een serie over het koninkrijk van God.

Daar praat de Heer Jezus veel over.

En vaak in vergelijkingen.

Het koninkrijk van God, het koninkrijk van de hemel, het lijkt op....

Veel uitleg en tegelijk, ergens blijft het een mysterie.

Wat is nu dat koninkrijk?

Het is er, het is er ook weer niet.

Beelden, vergelijkingen, alsof de Heer Jezus zoekt naar woorden, omdat het nauwelijks uit te leggen is.

Koninkrijk van de hemel, als je niet weet hoe het daar is.

Koninkrijk van God, als je God niet gezien hebt.

Met die beelden ook belangstelling oproepen, laten doordenken, helpen je aan de boodschap gewonnen te geven.

Lastig, toch ook voor ons?

Blijft het koninkrijk van God niet vaag, ver weg?

Als jullie straks 'jongen' vertellen over God, voorlezen uit de kinderbijbel.

Dan gaat het eerst over God die alles maakte.

Over God die voor Abraham zorgde, David hielp tegen Goliath, over Jezus die mensen beter maakt.

Maar wat vertel je over het koninkrijk van de hemel?

Komt dat niet pas, later, na je dood?

Wat heb je aan dat koninkrijk voor nu?

Wat bedoelt de Heer Jezus?

(klik) *Op weg naar de grote dag...*

Ik was er graag bij geweest, de uitleg horen.

Maar stel je het even voor.

De leerlingen met de Heer Jezus op weg naar... ja waarnaar?

Ze zijn door Hem geroepen, volgen hem.

Ze aanvaardden de uitnodiging, maar wat komt er?

Wat gaat er gebeuren?
Wat hebben ze verwacht?
Waar zijn ze aan begonnen?
Over een paar jaar zal Petrus een grote massa mensen toespreken over Jezus' dood en opstanding.
Hij zal voor de Joodse raad staan, beschuldigd, gevangen genomen.
Als hij hier naar Jezus luistert, is dat nog ondenkbaar.
De wereld in, preken, mensen dopen, vervolgd worden.
Waar zijn de leerlingen aan begonnen, op weg met de Heer Jezus?
Wat hadden ze verwacht?
Dit niet.

De mens die zaad uitstrooit op de aarde, een gelijkenis als een correctie op hun denken.
Een prachtig beeld, iets van hoop, blijdschap: oogst, groei, overvloed.
Ook beklemming: de sikkel er in.
Jezus gebruikt bijbelse beelden.
Mensen, de leerlingen kennen het beeld.
We hebben het gelezen in Joël.
Het beeld van de grote dag van God, de dag van rechtzetten.
Johannes de Doper had het hier over gehad.
God komt naar de aarde.
Hij gaat kaf en koren scheiden.
De bijl ligt aan de wortel van de boom.
En dat was de verwachting.
Jezus komt vuur uit de hemel werpen.
Het koninkrijk van God komt, Jezus maakt een einde aan alle onrecht.

Dat klonk zeer positief.
Lees Joël: oordeel, recht spreken, vijanden verslagen en God beschermt zijn volk.
En denk het je in.
Oordeel is positief in die tijd.
Een tijd waarin het land bezet is.
Een tijd waarin overheid willekeurig kan optreden.
Een tijd waarin je als arme, als werkloze, als vrouw alleen, overgeleverd was aan willekeur.
Geen rechten, geen vangnet.
In zo'n wereld klinkt het woord recht, oordeel, als bevrijding.
Dat is het ook.
Heerlijk als onrecht weg is.
Geweldig als machthebbers in toom gehouden worden.
Prachtig als iemand je te hulp komt.
Dat verwachten de mensen van Jezus.

Maar het gaat anders.
Dat is de gelijkenis.
De mens die zaad uitstrooit, dat is Jezus.
Geen vuur uit de hemel, maar woorden, mooie woorden.
Woorden die iets teweeg brengen, groei, verandering.
En er is belangstelling genoeg.

In korte tijd heeft Jezus belangstelling vanuit het hele land.
Zo is Hij begonnen, aansluiten op Johannes de Doper.
Vertellen over Gods koninkrijk, wonderen laten zien.
En zo komen de mensen.
Ze verwachten de grote dag en wachten het af.

Dat is het punt.
Zo gaat het makkelijk.
Afvallen zonder dieet, altijd trappen mensen er weer in.
Een conditie krijgen, zonder te bewegen, wie wil het niet?
Een diploma, zonder te hoeven leren.
Dat zou wat zijn.
Zo komen de mensen op Jezus af.
Johannes heeft verteld over het koninkrijk: bekering, toetreden, boete doen,
moeilijke dingen.
Jezus lijkt anders, genezing, wonderen; Hij werpt vuur uit de hemel, Hij gaat het
koninkrijk van de hemel brengen.
Wij wachten af, wij zijn toeschouwer.
Jezus is op weg naar de grote dag.
En wij maken het mee.

(klik) *Wat bedoelt de Heer Jezus?*

Op weg naar de grote dag groeit Gods aanhang haast ongemerkt.
Een heel ander idee dan de mensen hebben.
Niet toeschouwen, maar toetreden.
Dat is het onderwijs wat de Heer in deze tijd geeft.
Dat zit achter alle gelijkenissen.
Niet toeschouwen, maar toetreden.

Lees vandaag of anders komende week de eerste hoofdstukken van Marcus.
Dat is prachtig, daar zit zo'n vaart in.
Jezus treedt op met een bijzondere boodschap.
Hij kiest zijn leerlingen, geneest iedereen die Hij tegenkomt.
Denk het je even in, een explosie van blijdschap, opleving, geluk.
Als de mensen zo toegestroomd zijn, gaat Hij uitleggen.
Jezus sluit aan bij Johannes de Doper.
Er komt inderdaad een oordeel, God doet alle onrecht weg.
Maar denk dat niet in 'wij – zij', zegt Jezus.
Zij oordeel, wij bevrijding.
Nee, geen vuur uit de hemel op Gods vijanden, maar zaad, goede woorden, uit de
hemel, voor iedereen.
Goede woorden voor 'wij' en ook voor 'zij', zaad in overvloed.
Dat is Gods boodschap: de uitnodiging om te luisteren en toe te treden.
Zo redt de Heer, zo is de Heer een toevlucht, zo is Hij een bescherming.
Aanvaarden wat Jezus zegt.

Lees wat er gebeurt als Jezus deze boodschap brengt.
Hoeveel Hij ook geneest, er komt kritiek.
Mensen komen toeschouwen, niet toetreden.

Sterker nog, de kritiek groeit uit, er zijn plannen om Jezus te doden.
Dan gaat de Heer Jezus in beelden spreken.
Toeschouwen wordt lastig, dan begrijp je het niet.
Alleen wie toetreed, zich verdiept in wat Jezus zegt, die snapt het.
Wie meer wil weten, die komt terug.

Het gaat anders dan iedereen denkt.
Geen conditie zonder inspanning, niet afvallen zonder dieet, geen diploma zonder leren.
Niet afwachten tot God het onrecht oplost.
Maar toetreden tot Gods volk.
God geeft geen vuur uit de hemel, maar zaad dat in jezelf ontkiemen zal.
Zo groeit Gods boodschap haast ongemerkt.
Jezus is de zaaier en alles lijkt gewoon door te gaan.
Geen verandering, het ritme van slapen en opstaan gaat gewoon door.
En er lijkt niets te gebeuren.
Maar vergis je niet.
Dat is een prachtige boodschap uit deze tekst.

Gods aanhang groeit maar door.
Geen direct ingrijpen, toen niet.
En je kunt je de teleurstelling voorstellen.
Als Jezus nu alles kan en moeiteloos genezing rondstrooit, waarom dan niet doorpakken?
Waarom niet Gods bevrijding en koninkrijk stichten?
Nee, Jezus strooit woorden, beloften, uitnodiging om toe te treden.
Dat valt tegen.
Kennen wij het ook?
Ellende gaat maar door, ziekte, gebroken relaties, teleurstelling, pijn.
Wat zie je nu van God?
Wat heb je er aan Hem te geloven?

Haast ongemerkt: 12 leerlingen.
Een kring daar omheen, die belangstelling heeft, aarzelend toetreedt.
En kijk nu eens.
Vandaag een doop, weer een toetreders.
Overal op aarde geloof.
Miljoenen die in dat geloof gestorven zijn.
Gods koninkrijk groeit haast ongemerkt, als wij slapen, we weten niet hoe precies.
Dat is in Gods hand.
Zou ons dat ook niet helpen?
Vertrouw daarop.
Wij zien zo weinig, zo'n klein deel van de kerk zien we.
God heeft in alle tijden zijn kerk bewaard.
Begin met vertrouwen.
God geeft groei, de aanhangt groeit haast ongemerkt.

(klik) Aanvaard zo dit koninkrijk.
'Aanvaarden', dat is het belangrijkste woord van dit hoofdstuk en van deze preek.

4:20: 'het zaad in de goede grond, dat zijn mensen, zij horen het woord, 'aanvaarden het' en dragen vrucht'.

Aanvaarden, wat proeft u in dat woord? ...

Dat is een proces.

Aanvaarden, hoe dat gaat, daar gaat deze gelijkenis over.

Zo werkt de Heer Jezus die eerdere gelijkenis uit.

Nu even over degenen die niet alleen horen, maar ook aanvaarden en dus vrucht dragen.

Laat ik met een somber voorbeeld beginnen.

Aanvaarden, dat woord gebruiken we bij rouw: verdriet, overlijden, horen dat je ongeneeslijk ziek bent.

(1) Hoor je zoiets, kun je het eerst niet geloven. Dit kan niet.

(2) Daarna kom je gevoelsmatig in opstand, dit wil ik niet.

(3) Dan vaak een fase van onderhandelen, kan er niet iets aan gedaan worden?

(4) Dan somberheid, het dringt door, je gaat het verdriet echt voelen.

(5) En ten slotte: aanvaarden.

Zo is het, je neemt het mee in je leven; je vindt een nieuw evenwicht.

Aanvaarden: berusten, meer: met de nieuwe situatie leven.

Een proces daar naar toe, voor ieder ook anders.

En wat geeft de Heer vaak een veerkracht.

Wat je nooit had kunnen denken, blijk je te kunnen: leven met verdriet, met een gemis.

Pijn blijft en tegelijk kun je echt verder en van dingen genieten.

Aanvaarden.

Aanvaarden is ook positiever te gebruiken.

Je kunt als predikant een beroep aanvaarden (of juist niet)².

Aanvaarden, dat is dat je alles wat er in mee komt, voor je rekening neemt.

Vandaag misschien het beste voorbeeld van 'aanvaarden'.

Wanneer je zwanger wordt, 'jongen' geboren wordt... je wordt vader en moeder.

Daarmee aanvaard je het ouderschap.

Dat is geweldig, een nieuwe diepe dimensie in de liefde.

En het is ook niet meer terug te draaien.

Je bent verantwoordelijk geworden, je moet je leven er op aanpassen.

Je doet het graag en je wil niet anders.

Maar je weet de gevolgen niet precies als de baby in de wieg ligt.

Wat dat aanvaarden van het ouderschap inhoudt, dat ontrolt zich als het ware in de loop van de tijd.

En voor iedere ouder ook weer anders.

Dit aanvaarden bedoelt de Heer Jezus.

De leerlingen, Petrus, Jacobus, Levi, geen idee nog wat volgen van Jezus inhoudt.

Maar zo aanvaarden ze het koninkrijk.

Nu nog geen idee wat er in meekomt.

De Heer zal hen er op voorbereiden: tegenwerking, vijandschap, de wereld in trekken.

² zondag dat deze preek gehouden werd, bedankte ik voor een beroep.

Ze gaan het meemaken: vervolging, gevangenschap, marteldood.
Aanvaarden van Jezus' woorden, dat overzien de leerlingen niet.
Ze zullen weten van Johannes de Doper³.
Die zit gevangen, omdat hij namens God kritiek heeft op zijn huwelijk van Herodes.
Maar alle gevolgen overzien, nee.

Dat is aanvaarden.
De Heer Jezus zien, Hem meemaken, Hem liefhebben.
Je overgeven aan Hem, zonder overzicht.
Een proces waarin je merkt, dat de Heer ongedachte dingen vraagt, zijn evangelie
echt anders is dan zelf kan denken, jouw aanpakt en verandert.
Mee gaan maken, dat God je leven soms insnoert, veel van je geduld vraagt, je
uithoudingsvermogen, zelfbeheersing.
Wat je nooit had kunnen denken, blijk je te kunnen.
In dat proces van aanvaarden, kan je over de beperkte grenzen van dit leven heen
kijken.
Je leeft met God, die ongekende veerkracht geeft.

(klik) *Dat bedoelt de Heer Jezus:
op weg naar de grote dag
groeit Gods aanhang haast ongemerkt.
Aanvaard zo dit koninkrijk,
dan zie je de glans van deze woorden.*

Proeft u de toon van deze gelijkenis?
Het gaat over oogst, vrucht, halm, aar, graan.
Het gaat over zo snel mogelijk oogsten.
Deze gelijkenis gaat over Gods verlangen naar de oogst.
Zodra het kan, wil Hij ingrijpen.
Dan kan Hij samen met al zijn kinderen samen leven op de nieuwe aarde.
Wij beginnen in januari al te verlangen naar het voorjaar, zeker als de eerste
sneeuwkllokjes te zien zijn.
Het voorjaar komt, de zomer komt onvermijdelijk.
Dat is de toon.

Ik lees een tekst voor, die de Heer Jezus voor ogen had.
(klik) Jesaja 61:11:
*'Want zoals de aarde haar gewassen voortbrengt,
zoals een tuin het gezaaide laat ontkiemen,
zo laat God, de HEER, gerechtigheid ontkiemen
en glorie voor het oog van alle volken'.*
De Heer Jezus komt niet met vuur uit de hemel.
Hij komt niet met geweld ingrijpen.
Veel mensen hopen daar op.
Wij gered, zij gestraft.
Nee, zegt Jezus.
Ik werp zaad uit op aarde, langzaam ontkiemt dat, langzaam groeit dat.

³ Matteüs 14:3,4

Er groeit gerechtigheid in wie Gods woord aanvaardt.
Vrucht dragen in kleine dingen: gehoorzaamheid, liefde, opoffering, in hoop leven.
De glorie van God, Gods werk, Gods grootheid, het is te zien in kleine mensen.
Ze veranderen tot liefdevolle mensen, eerlijke mensen, geduldig.

Zo is het koninkrijk niet ver weg, in de toekomst.
Het is hier en nu, in u, in jouw, in een doopdienst.
Zo laat God gerechtigheid ontkiemen en glorie.
Ooit barst de nieuwe wereld open.
De tijd van de oogst, God en mens verenigd op een nieuwe aarde.
En op weg naar de oogst voel je dat het zomer wordt.
In gehoorzame volgelingen, in ouders die kinderen leren bidden.
In kerken die het evangelie willen delen.
Mensen die aanvaarden, dat Gods gerechtigheid, Gods stijl, Gods goede
aanwijzingen veel van je kunnen vragen.
(klik) Mensen die zo Gods koninkrijk aanvaarden, die gaan de glans ervan zien.

Mag ik u vragen daar eens over na te denken.
Over dat vrucht dragen, Gods gerechtigheid laten ontkiemen.
Wil je inderdaad vrucht dragen?
Wat is dat in de praktijk, de Heer Jezus volgen?
Minimaal of royaal?
De belangrijkste vraag is niet: geloof je?
Of: wat geloof je?
Maar de Heer Jezus stelt ons deze vraag: welke vrucht draagt je geloof?
Hoe verander je als mens?
Welke invloed heeft God op je leven gekregen, in je denken, in je voelen, in je wil?
Wat de Heer wil is dat gerechtigheid groeit, liefde groeit, vol worden van Hem.
Hij wil je deel geven aan Zijn wereld, zijn eerlijkheid, schoonheid...,
Wat zie je daar van?
Hoe zie je dat je groeit, welke groeipijn heb je en welke genoegens van dat
groeien?

Dat is met God leven.
Aanvaarden van Gods woorden.
Aanvaarden zoals je het ouderschap aanvaardt, als de Heer het je geeft.
Dat is leven in een nieuwe relatie, dat is toetreden, actief je leven laten
veranderen.
Dat is het mysterie van Gods koninkrijk.
En wat geweldig, dat groei niet van ons komt.
Dat is van de Heer.
Wij slapen en staan op, zo gaat dat.
Zaad groeit vanzelf.
God geeft dat.
Gods evangelie blijft niet bij mooie woorden, maar heeft enorme groeikracht.
Zie de glans van God, maak je er blij over.
Amen.

Jaap Boerma, GKV Rotterdam-Oost, 19 januari 2014.